

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/edukacja-i-komunikacja/ure-w-mediach-1/11841,Transformacja-energetyczna-racjonalna-i-spoecznie-akceptowana.html>
03.05.2024, 03:49

Transformacja energetyczna – racjonalna i społecznie akceptowana

Anna Mielcarek, dyrektor Departamentu Rynków Energii Elektrycznej i Ciepła w Urzędzie Regulacji Energetyki w rozmowie z Wojciech Tabisiem, dyrektorem PTPIREE.

Gratulujemy Pani objęcia funkcji Dyrektora Departamentu Rynków Energii Elektrycznej i Ciepła Urzędu Regulacji Energetyki. Co uważa Pani za największe wyzwanie na tym stanowisku? Jakie zadania określiłaby Pani jako najbardziej istotne do realizacji w najbliższym czasie?

Bardzo dziękuję. Objęcie funkcji Dyrektora Departamentu Rynków Energii Elektrycznej i Ciepła to dla mnie wielkie wyróżnienie i jeszcze większe wyzwanie. Z Urzędem Regulacji Energetyki zawodowo związana jestem od ponad 25 lat. Przez ten czas aktywnie współpracowałam z Prezesem URE, w szczególności w zakresie taryfowania. I naturalnym jest że zawsze bardzo uważnie obserwowałam zmiany zachodzące na rynku energii. Merytoryczne doświadczenie jakie zdobyłam do tej pory będę wykorzystywać na nowym stanowisku pracy, niemniej obecnie realizowane przeze mnie zadania, stwarzają przestrzeń do dalszego rozwoju. Mam szczęście kierować świetnym zespołem, co daje ogromną satysfakcję i pozytywną energię do działania. Na co dzień w Departamencie realizujemy wiele zadań, które z perspektywy każdego regulowanego przedsiębiorstwa są bardzo istotne, dlatego obecnie każde z czekających mnie tutaj wyzwań postrzegam jako równie istotne. Mam przy tym świadomość, że zgodnie z polityką klimatyczną Unii Europejskiej, podążamy drogą transformacji energetycznej, zmierzając w kierunku neutralności klimatycznej. To jest ogromne wyzwanie dla nas wszystkich. Dlatego, aby lepiej zrozumieć potrzeby przedsiębiorstw regulowanych, podejmujemy z nimi merytoryczny dialog, celem wypracowania optymalnych rozwiązań, wpisujących się w ramy obowiązującego prawa. Uważam, że takie wsparcie w procesie transformacji jest kluczem do sukcesu. Tym samym deklaruje kontynuację rozpoczętej współpracy regulatora z przedsiębiorstwami, jak również poszukiwanie nowych inicjatyw, stanowiących wsparcie dla przedsiębiorców, w granicach naczelnej zasady regulacji, tj. równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii. Transformacja energetyczna musi zostać przeprowadzona w sposób racjonalny i społecznie akceptowalny.

Transformacja energetyczna stawia wiele wyzwań wszystkim uczestnikom rynku energii. Jakie w związku z tym widzi Pani Dyrektor zadania stojące przed operatorami sieci elektroenergetycznych?

Zmiany w sektorze energii przebiegają na wielu płaszczyznach, obejmujących aspekty

prawne, naukowe, techniczne, technologiczne oraz finansowe. Celem jest wypracowanie optymalnych rozwiązań. Uczestnicy rynku energii również wpisują się w ten trend i podążając za transformacją, modernizują swoje moce wytwórcze, często wybierając jednostki kogeneracyjne wytwarzające energię elektryczną i ciepłą w skojarzeniu, czyli w jednym procesie technologicznym. Natomiast odbiorcy energii eklektycznej, którzy do tej pory byli jedynie konsumentami, zmieniają swój profil, stając się wymagającymi prosumentami. Wytworzona energia, w części, w której nie zostanie skonsumowana w miejscu jej wytworzenia lub nie zostanie w tym miejscu zmagazynowana do późniejszej konsumpcji, trafia do sieci, w której musi zostać odpowiednio rozdysponowana. I to właśnie adaptacja krajowego systemu elektroenergetycznego do kształtującego się właśnie modelu opartego na mniejszych i bardziej rozproszonych źródłach wytwórczych, przede wszystkim OZE, powinna być dziś dla operatorów sieci najważniejszym zadaniem. Wymaga to dużego zaangażowania już na etapie koncepcyjnym, czy projektowym, a następnie wybudowania, sfinansowania oraz operowania nowoczesnymi, elastycznymi sieciami elektroenergetycznymi, zdolnymi do integracji rosnącego wytwarzania ze źródeł OZE. Patrząc natomiast przez pryzmat regulacji, uważam, że w chwili obecnej najważniejszym zadaniem, z którym mierzą się operatorzy, jest optymalne zaplanowanie inwestycji priorytetowych, które będą możliwe do wykonania w określonym czasie i przy określonym ich finansowaniu oraz będą uwzględniały potrzeby kreowane przez rynek. Nie można przy tym zapomnieć, że możliwość wykonania inwestycji w określonym czasie jest sumą wielu zmiennych, takich jak w szczególności: dostępność materiałów, zasobów ludzkich oraz dostęp do środków finansowych. Wiadomym jest, że zakres działań inwestycyjnych obejmujących rozwój, modernizację i odtworzenie majątku sieciowego jest objęty planem rozwoju uzgadnianym z Prezesem URE. W następnej kolejności, finansowanie inwestycji sieciowych ujętych w planie, przekłada się na taryfy przedsiębiorstw sieciowych, co jednak nie może prowadzić do ich szokowego wzrostu. Wzrost taryf musi wynikać wyłącznie z uzasadnionych nakładów poniesionych przez przedsiębiorcę oraz kosztów transformacji, nad czym niezmiennie czuwa Prezes URE, podobnie jak nad tym, aby gwarantowane w taryfie środki finansowe na pokrycie zaplanowanych nakładów w rozwój sieci dystrybucyjnej, były na ten cel przeznaczone. Wydaje się, że to jest dobry moment na sięgnięcie po finansowanie zewnętrzne inne niż taryfa, ponieważ dla branży energetycznej w ramach bezzwrotnych oraz zwrotnych środków z KPO (pożyczek), dedykowany jest Fundusz Wsparcia Energetyki. Wierzę, że zintensyfikowane, optymalne działania nakierowane na rozwój oraz modernizację sieci i ich zdolności przyłączeniowych, odczarują paradygmat „niedorozwoju” sieci elektroenergetycznych w Polsce, czy też wąskiego gardła ograniczającego możliwości prowadzenia transformacji energetycznej.

W jaki sposób Urząd Regulacji Energetyki może wspomóc operatorów sieci elektroenergetycznych?

Działania Prezesa URE zawsze uwzględniają współpracę z przedsiębiorstwami regulowanymi, czego doskonałym przykładem było zainauguowanie w 2021 r. prac grona ekspertów w zakresie opracowania Porozumienia Społecznego Regulatora Sektorowego i Branży Dystrybucyjnej pod nazwą Karta Efektywnej Transformacji Sieci Dystrybucyjnych Polskiej Energetyki. Powstała w ten sposób platforma będąca miejscem dialogu

nakierowanego na poszukiwanie równowagi między zaspokojeniem potrzeb operatorów i zapewnieniem nowego wymiaru dostępu do energii po akceptowalnych cenach. 7 listopada 2022 r. Prezes URE wraz z przedstawicielami pięciu największych operatorów systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, działając w porozumieniu z ministrami resortów gospodarczych normujących funkcjonowanie sektora elektroenergetyki, podpisali Kartę Efektywnej Transformacji. Dokument ten wytycza kierunki zmian w systemie dystrybucyjnym, podążające za dynamicznym rozwojem energetyki rozproszonej, z coraz większym udziałem OZE. Ma to umożliwić osiągnięcie około 50 proc. udziału energii z OZE w zmieniającym się krajowym miksie energetycznym w perspektywie 2030 r. Wśród priorytetów znalazły się również cyfryzacja i automatyzacja sieci oraz instalacja do końca dekady liczników zdalnego odczytu u około 80 proc. odbiorców. Elastyczne sieci dystrybucyjne są dziś fundamentem udanej transformacji energetycznej, dlatego niezbędna jest ich modernizacja oraz rozbudowa, w kierunku gotowości do świadczenia profesjonalnych i nowoczesnych usług na rzecz innowacyjnej gospodarki narodowej, w tym przede wszystkim energetyki rozproszonej i obywatelskiego społeczeństwa. Takie działania wymagają dużego zaangażowania finansowego oraz stabilnych regulacji prawnych. Karta Efektywnej Transformacji ma właśnie zapewnić stabilne otoczenie regulacyjne w wieloletnim horyzoncie czasu oraz ułatwić pozyskiwanie środków na inwestycje dla operatorów sieci dystrybucyjnych ze środków budżetowych Unii Europejskiej, czyli źródeł innych niż taryfa. Zarówno zatwierdzone przez Prezesa URE od 2022 r. taryfy jak i plany rozwoju, które uzgodnione zostały z uwzględnieniem założeń Karty, zakładają premiowanie operatorów sieci dystrybucyjnych za aktywność inwestycyjną. Przebieg transformacji sieci dystrybucyjnych poddawany będzie monitoringowi w trybie aktualizacji planów rozwoju oraz w kolejnych postępowaniach taryfowych.

Co ważne, Karta ma charakter otwarty i do porozumienia mogą przystępować także mniejsi operatorzy systemów dystrybucyjnych. Potwierdzeniem jest niedawne powołanie w ramach KET nowego Zespołu ds. OSDn, którego zadaniem jest między innymi opracowanie zasad i zakresu współpracy pomiędzy OSD i OSDn. Niezależni operatorzy sieci dystrybucyjnych, które nie mają bezpośredniego połączenia z siecią przesyłową (OSDn), działają na ograniczonych terenach objętych koncesjami dystrybucyjnymi. Świadczenie usług elastyczności energetycznej na tych zdefiniowanych terenach, mogłoby odbywać się w oparciu o rozproszone źródła OZE, magazyny energii, a także instalacje hybrydowe. Przy okazji warto wspomnieć, że na początku marca 2024 r. Prezes URE udzielił pierwszej koncesji na wywarzanie energii elektrycznej w hybrydowej instalacji OZE. Koncesję otrzymała instalacja „Gaj Oławski 5 AHE”, która jest pilotażowym projektem, wykonanym w technologii Agro-Hydro-Energy opracowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu i Energetyczny Klaster Oławski. Szczegóły tego przedsięwzięcia opisane są na stronie Urzędu oraz gościły w licznych doniesieniach prasowych, za co odpowiada bardzo sprawnie działający Departament Komunikacji Społecznej URE.

Z naszej perspektywy współpraca pomiędzy regulatorem krajowym a stowarzyszeniami branżowymi jest niezwykle cenna, gdyż pozwala na przedstawienie szczegółowych aspektów działalności reprezentowanych podmiotów i wypracowanie optymalnych rozwiązań. Jak Pani Dyrektor postrzega rolę organizacji branżowych w elektroenergetyce?

Na kanwie moich dotychczasowych doświadczeń we współpracy z szeroko pojętymi stowarzyszeniami branżowymi uważam, że taka aktywność regulatora jest niezbędnym elementem rynku regulowanego. Uważam, że organizacje branżowe w elektroenergetyce i nie tylko, skupiają w swoich szeregach wysokiej klasy ekspertów oraz specjalistów, którzy dzięki swojemu doświadczeniu, pasji i ogromnemu zaangażowaniu są w stanie modelować optymalne rozwiązania dla branży. Dlatego też zrzeszanie się w organizacjach branżowych, wymiana poglądów oraz wypracowywanie nowoczesnych modeli rozwiązań, jest niezwykle cenne dla przedsiębiorstw oraz dla odbiorców energii. Organizacje branżowe funkcjonują w różnych wymiarach, jest to również doskonała platforma wymiany doświadczeń dla mniejszych podmiotów, wnoszących swój jakże ważny wkład w rozwój rynku energii. Dodatkowo organizacje branżowe mają szerokie możliwości wymiany doświadczeń z podmiotami działającymi na europejskim rynku energii. Takie kontakty, rozmowy, wymiany pomysłów są niezwykle cenne dla rozwoju krajowego rynku energii. Kolejnym ważnym obszarem, który jest realizowany przez organizacje branżowe to obszar edukacji odbiorców energii w zakresie podnoszenia efektywności energetycznej. Efektywność energetyczna jest istotnym filarem transformacji energetycznej, która po stronie odbiorcy energii często nie wymaga żadnych nakładów finansowych. Wystarczy tylko zmienić swoje nawyki aby ograniczyć zużycie energii w naszym najbliższym otoczeniu. Taka edukacja, prowadzona właśnie przez organizacje branżowe, w szkołach a nawet w przedszkolach, pozwoliłaby w mojej ocenie wykształcić dobre nawyki związane z wykorzystaniem i oszczędzaniem energii. Dzieci są bardzo świadomym odbiorcą ważnych informacji i doskonale przenoszą te ważne nauki na swoich rodziców i dziadków.

Podsumowując, ekspercka współpraca URE z organizacjami branżowymi, prowadzenie konstruktywnego dialogu, uwzględniającego potrzeby wszystkich uczestników rynku, celem wypracowywania wspólnych rozwiązań, mających oparcie w przepisach prawa, stanowi mocny fundament trwającego procesu transformacji rynku energii w Polsce oraz w Europie.

Data publikacji : 29.03.2024

Data modyfikacji : 29.03.2024

[Poprzedni Strona](#)